

Remittatur. ergo abbas potest dispensare in remittenda regula vt hic. et de v. di. v. carnem. nā et dispensare potest circa orbis. vt extra de eo qui furti. ordi. rece. cū. h. latoz. et circa canone. late. sen. tentie. vt extra de sen. ex. cum illorum. Johannes. Q. i.

In duabus. de iure omni nullus potest habere plures ecclesias nisi in sex calibus. scilicet quāto ecclesie tenues sūt. vt. x. q. iij. vmo. r. si vna pendet ex altera. vt. ex. de eta. et q. li. eaz. te. et si habz vna omēda tam et aliā intūlatam. vt. q. e. qui plures. ex. d. elec. dudū. et si ep̄s dispensat cū aliquo. vt. lxx. di. scō. r. z. vbi paucitas est hominū scz extra ciuitatē. vt. q. e. c. i. i. fi. Itē si ecclia adheret p̄bendo. vt. ex. de p̄ben. ex. tirpanto. Iohes.

Clericus. nō onumeretur. id ē nō intūlat. qz nō debz onumerari inter clericos eiusdem ecclie nisi sit intūlar. nec habz vocem i. ele. ctōne cū alijs licz pcipiat fructū illius ecclie. qz bñ p̄t ep̄s vel ecclia concedere alicuius beneficium alicuius ecclie non tñ ē ibi canonicus. vt. x. vi. q. i. possessio. nes. qnq. etiā habet p̄bendā et nō ē canonicus. vt. ex. de magistris. qz nonnullis. et licet talem p̄bendam copaliter teneat tñ d. vacare d. iure. vt. ex. de cōcel. p̄ben. et ec. nō vacan. cū n̄is. et. c. literas.

Dñs. sibi cōtrarijs. alias bñ p̄t. vt. ff. de ope. liber. duoz.

Necessitate. quāsi diceret. qd faciet clericus si habeat paupes eccliam. s̄c. qrat. viciū artificis hōnesto. vt. xci. di. clericus. sed nonne si ecclia pauper ē debet vni ali. vt. x. q. iij. vmo. sic. sed iste sciens a principio recepit pauper. vnde imputet sibi qz forte postea est de paupata. s̄ quero quā eccliam dicas pauper. nūquid illa que valet. x. marcas auri. vt. iij. q. vi. anterior. dico illam pauperz que nō potest

necessitate asperio abbatis licentia regula remittatur. quod ita demuz fiet vt intra eadem monasterij sep̄ta manentes tamē sub abbatis potestate sep̄atas habere cellulas pmittantur. abbati vero singulas diuersasqz cellulas aut plura monasteria habere non liceat. nisi tñ pp̄ incursum hostilitatis intra muros receptacula collocare. Verum hoc intelligēdū ē de monachis sacre et religiose viuentibus quibz vota specialis abstinentie vel alicuius distictionis que generalē vsuetudinem suorum fratrum excedat sine abbatis sui consensu viuere non licz. ne sup eos fratres scandalizenz. causa em illoz statutū est s̄ qui regularez disciplina subterfugientes pegrinationis vota sibi assumūt. qd nec monacho nec alicui clerico licz. ne hac occasione ad secularem conuersationem redeat.

Incipte causa vicesima prima.

Vidam archiep̄scopus presbiter cuiusdam ecclesie p̄posituram alterius accepit nec priores vult relinquire. secularium qz negotiorum procurator efficitur qui claris et fulgidis vestibus se exornans ab ep̄o suo corrigitur. relicto suo officio ad secularem iudicē habz ofugium. Primum queritur. an clericus in duabus ecclesijs possit conscribi. Secūdo. si vnam relinquire voluerit an liceat ei ad aliā trāsire. Tercio. an procurator secularium negotiorum clericis liceat suscipere. Quarto. an claris et fulgidis vestibus eis ornari expediat. Quinto. an ab ep̄o cōrecti

honeste et sufficienter aliquem procurare. et p̄terea non potest hospites superuenientes recipere. vt extra de p̄ben. de mōachis. imo deposito tñ relinquitur qz sufficiat sibi et suis. vt. l. di. studeat. s̄ cū om̄es hospites indistincte teneantur recipere. vt. xli. di. quiescamus. et domus clericorū omnibz debet esse omnis. vt. xvi. q. i. qm̄ quicquid. s̄ requiritur qz sit bitissima. nam diuicie bone sunt dummodo fiat ex eis misericordia. xxx. di. s̄ scripsimus.

suum officium relinquit. et ad secularem iudicē ofugere valeat.

In duabus ecclesijs aliquē posse connumerari septima synodus prohibet dicens.

In duabus ecclesijs conscribi non debet clericus. Clericus ab instanti tpe non onumeretur in duabus ecclesijs. Negotiationis enim ē hoc et turpis lucricomodū ē et ab ecclastica osuetudie penitus alienū. audiuimus enim ex ipa dñica voce qz nemo potest duobus dñis seruire. aut enim vnū odio habebit et alterū diliget. aut vnū sustinebit et alterū otemnet. vnus quisqz enim fm̄ apostolicā vocem in quo vocatus est in hoc debet manere. et in vna locari ecclesia. Que enim p̄ turpe lucrum in ecclasticis rebus efficiuntur aliena ofiunt a deo. ad vite vero huius necessitate studia sūt diuisa. ex h̄ijs ergo qui voluerit acquirat corpori oportuna. Aut enim apostolus ad ea que michi opus erant et h̄ijs qui mecum sunt ministrauerunt manus iste. et s̄ quidē in hac fundata sunt vrbe. ceterū i villis qz foris sunt p̄pter inopiā hominū indulgetur. Sed due ecclesie intelliguntur ecclie duarū ciuitatum in quibz nullus debet ofcribi. Vnde in cōcilio calcedonensi statutum est.

Clericū in duabus ciuitatū ecclesijs conscribi non oportet. Sed cōtra nōnunq̄ ep̄us vnus ciuitatis efficitur archiep̄s alterius ciuitatis nec tamen potest eccliam deserit. sed prior ecclesia quasi commendata relinquitur secunda quasi titulata habetur. Vnde leo p̄p̄a. iij. scribit. In vna ecclia intulata alterā sibi omendatā p̄t habere.

Quod si plures ecclesias retinet vna quidem titulataz aliam vero sub omendatione tenere debet. sic et illud in agathensi concilio intelligendum est. Duobz mōsterijs vnū abbas p̄esse nō potest.

Unum abbas p̄esse nō potest abbatem duobz monasterijs prehendere interdicitur. Potest etiā vtriqz tanq̄ titulatō p̄esse. sed iure sp̄iali nō omni. Vñ greg. vnus ep̄us duabus p̄ficitur ecclijs.

Expedi enim ep̄is habz diuites subiectos. nā impius habūdat si habz at subditos locuples. i. aut. coll. ij. vt iudi. sine q̄ q̄ suffra. s̄ i. et pot̄ eligēdi sūt diuites q̄ paupes. i. aut. d. tōten. ciui. s̄ quibz econtra videtur sufficere qz tñ neceria h̄at et illa necitas ardat ad victū et vstitū tñ. vt. xij. q. i. ep̄s. s̄ hoc obtinuit fm̄ illa rpa. xli. di. ep̄s vilē. hodie vero creuit locus ecclie. vt de con. di. i. vasa. d. hoc om̄ia consideranda fm̄ qualitā psone et sitū ecclie. aliqd enim sufficit vni qd nō sufficit alij. vt. xli. di. nō cogatur. et minus sufficit manēt extra vias communes qz in vjs. et ofuetudo p̄uicie in s̄ huada ē. vt. s. bi. iij. erit. r. xxix. di. sciendū.

In villis. p̄t aut aliqd extra ciuitatem h̄re plures ecclias. et hoc ito qz extra ciuitatē sūt pauci cleri et p̄pter paucitatē clericorum multa pmittunt. vt. l. di. p̄fisis. Itē ea rōne qz qz sūt extra ciuitatē nō ita cito inueniunt illos quibus sua artificia vendant. nec ita conuenientī foro h̄nt omnia. sicut illi qz sunt in ciuitate.

Si plures sub omēdatione. et illius ecclie nō ē platus sed potius procurator. vt. l. di. obitum. et. c. catinenfis. et qui omēda/uit p̄ reuocare qñ vult. nā omēdare nichil aliud ē qz deponē. vt. ff. de po. lucius. ff. de. v. sig. omēdare. die vt de elec. no. mo. tinceps. li. bro sexto.

Utrum abbatem duobus. s. ca. p. xima. q. vi. c. ultimo. Elacio. cardinalem. id est proprium. episcopum.

Re. Canonice. nunquā talis forma erit in litteris procuratorij. ut sic scribatur. ut quicquid canonice vel legitime per eum fuerit ordinatum ratum habebo. certe non. ut. ff. de procurator. et de off. firma. cū dilecte. in. si. nā si illegitime aliqd fecerit. procurator non re-

Definas. s. di. lxxix. c. i. o. ff. si illud e. de ius cō mune s. speciale. v. ij. q. i. petisti. Substant. nisi illud appone re. statim q. cito affirmasset eū i se cuncto epatu vac caret p. n. et de elec. cū in cūctis. f. e. q. ij. si q. iam translatus. secus tū in alijs benefi cijs. nā ibi in reci pto vnum nō vi detur renunciare aliq. vt ex d. testa. off. ij. nā si vxor recepit sibi aliqd legatū a viro non ideo renunciat to ti. vt. c. d. rei vx. ac. l. v. mca. s. scie dum. Q. ij.

Qui vero. hec que s. hio d. ter minatur. lxxi. di. c. ij. et. ij. Sed quid si aliq. ep. receperit clericū alienum. de s. va rie pene statuunt. quibusdā cano nes dicūt verūq. esse excommuni candum quousq. clericus reuertat. vt. lxxi. di. cle ricos. s. di. hic i. p. mo capitulo q. v. terq. sit deponen dus. In scdo capi tulo d. q. est re mouendus ad tem pus ab officio.

Qui diuersē pene sint statute iure p. infligere quā magis viderit expedire. ex vt lite non cont. quoniam. s. si vero. Boniam. sine dimissiois. pater q. nō sufficit in tali translatio ne tacitus consensus epi. vt. lxxi. di. c. i. sed actus solēnis. sic. c. d. emā cipa. l. ij. sed si ab ecclesiam eiusdem epatus transiret sufficeret nū dus et tacitus assensus. q. tacitus assensus dissoluit mīmoniu carnale. vt. lxxij. q. v. qui vxorem. et est ratō quare a priori est absolutus q. nemo p. duobus dñis hūire. vt. s. e. q. i. c. i. sed si aliq. haberet pben das in diuersis epatib. ab utroq. possit iudicari et ordinari. et sic vn epus possit ordinare clericum alterius quod esse nō debet et ita seque retur impossibilitas iuris. Alias solius sui epi vbi epus notus ē. sed sui epi. sufficit habē. in remotis epi. s. quārun. quinq. sigilla. Ab opprobriū. eadem pena statuitur vt ex de. ele. pegri. c. i.

Relatio cleri simul et populi terracinensis gentis nos val de letificat ob hoc q. de tua fraternitate bona testat. et quia defuncto pontifice suo petro sibi cardinalem postulant te ostitui sacerdotem eoz desideria necessario cōplenda preui dimus. tota igitur mentis intentio ne ita lucrum animaz dño nostro facere festiato vt digna te merces ante aspectū eius in die retributio nis inueniat. Quicquid vero de predi cte rebus ecclesie vel eius patrimo nio seu cleri ordinatōne promotōe re et omnib. gñaliter ad eū ptenen tibus solerter atq. canonice ordi nare facereq. pvideris liberam ha bes q. ppe vt sacerdos pprijs modis oib. facultatē. Illud q. fraternita tem tuam scire necē ē qm sic te pre dicte terracinēns ecclesie cardiales esse ostitimus sacerdotē vt et fun dens ecclesie pontifex esse non desi nas nec curā gubernatōnemq. eius ptercas. q. ita fraternitati tue sepe dicte terracinēns eccie curam miū gimus vt fundēns ecclesie tibi iura potestatē nullo mō subtraham.

Quod enim p. vt nō q. h. sidere tanq. ti tulate s. vni tāq. omdate. alteri ve ro tāq. titulate pesse valz.

Qui vero relicta sua eccle sia ad aliam transire volue rint nequaquam sine di missiois litteris sui episcopi susci piantur. Unde in sexto sinodo le gitur. **Sine dimissiois litteris in aliena ecclia clericus non ordinetur**

Quoniam diuersarum ecclesia rum clerei suas in quibus or dinati sunt ecclesias relinquentes ad

cum episcopus instituit aliquē inuitis patronis. xvi. q. vij. de cernim.

Dicitur. exceptōis. id est excusatōis. Lacuit. exstatuat. et sic potest peti restitutio clericorum.

Cingulo. id est executōne. nō enim deponitur vt sequitur.

Reuoari. ipō iure sicut ille cui ad tēpus interdictū ē postulare.

Propagatōis. propagatur enim v. l. cium ppter malū exemplum. xi. q. .ij. precipue.

Licentia. id est impunitas.

Siquis iam translatus. translatus eū intelli go cū est firmatus et adeptus pos sessio. ex de elec. cū in cunctis. sed ppter solā firma tōne non pbit ius qd habuit in pri ori ecclia nisi ad eptus sit possessio nem. vt. xxi. di. si qui epi. et intelli ge qm ē translatus de auctate epi sui et i eo casu p. m. telligi. extra de cō cel. pben. et ec. nō vacā. lras. et extra de pben. s. multa. alioq. si sine licē tia epi trāsit non ipō iur vacat p. or ecclia. imo p. or epi scop. p. eū repe tē. vt. vij. q. i. non oportet. et. c. si q. vero. v. l. die q. va cat quantum ad ipm. Jo. ego cre to q. prior ecclia possit eū repetere cū sit spoliata. vt ex d. resti. spo. p. totū. b. Item si q. recipet bificiū simplex in alia ec clia nō ideo per dit priorē eccliam vel pbenā. dum motu non sumat illā. p. titulo. pnt enim canonici da re simplex benefi cius nō canonico. vt extra de magi stris. q. nonnullis. et. xvi. q. i. posses siones. sed nunq. epi pnt dispēlare circa pluralitatez stipēdio. cū dica tur i illa ostōne. s. multa. q. p. sedez aplica p. dispē sari. et. p. to q. pnt quia a canone pmititur eis dispensatio. lxx. di. lā. cto. et sicut habet papa potestātē circa epatus sic epi ecclias. ex de excess. pla. sicut vmre. Itē q. legislato. sibi non reseruauit specialit ter dispensatōz cū dixit ro. pon. posse dispensare. q. eam alijs permisit. vt ex d. sen. ex. nup. nō enim d. i. ostitutōne solū papā posse dispēla re. sed aliud est dicere solū papā aliud papā. ex de testa. re. q. si. nō enim credendū ē papā velle iura alioz epoz. dimnuere. vt. xcix. di. ecce. et. c. nullus. et quicquid facit itelligēdū ē sine pūbicio alioz epoz. facē. vt. ix. q. ij. nūc. vero. c. de emācipac. nec auus. nec intē nasci debet in iuriarum occasio vntē iura. p. dicitur. ex de accusa. qualiter. c. vñ vi. meminerint. nec d. in ostōne q. roman. pōtifex debz dispēlare sed q. potest. s. p. s. verbum p. non imponitur necessitas. ff. de offi. p. si. sepe. et. l. sequēti. licet de romana sede dicatur non ideo excluditur de alijs.

Dicitur ut si quis clericus ministerijs proprie ecclesie destitutis ad aliam transitum fecerit o pellente ad quem confugerit sacer dote. ad ecclesiam quaz prius inco luerat reuertatur. qui vero eum sus ceperit nisi statim sine vilo nifu ex ceptōis ad ppriam ecclesiam re mittendum elegerit quamdiu eum restituat cōmunionē se priuatum cognoscat. Desertorem autem ele ricum cingulo honoris atq. ordmīs sui exutū aliquo tempore monaste rio religari cōuenit. sicq. postea in ministerio ecclesiastici ordmīs reuo cari. nam non poterit in talibus p pagationis aboleri licentia nisi fue rit in eis per correctionem discipli ne subsecuta correctio. **Obicit autem illud calcedonenis concilij. Nichil habeat commune cū p. or q. ab vna ecclesia ad aliam transfertur.**

Siquis iam translatus est ab vna ecclesia in aliam nichil habeat commune cum priori siue sub ecclesia constitutis matricibus

ar. ij. q. vi. ad romanam. et nisi expresse corrigatur vetus ius manebit simul cum nouo. C. de ap. precipimus. m. fi. et quotiens noua actio vel no uum ius indulgetur vetus non tollitur nisi si expresse dicatur. ff. de ac. et ob. l. quotiens. et. xxxv. q. ij. de incestis. m. fi. et adde rationes quas dixi. lxx. di. sanctorum. e contra videtur qd non pnt. qz etiam iure antiqo priuabatur episcopus iure dandi. vel ex gratia quadam poterat ille qui habuit plu res ecclias eligere vnam quam vole bat. extra de pb. quia. et. c. referre te. Itē cū hō papa t m exprimat qd alij non pnt. xcv. di. illud. nā qd de vno d. de alio ne gatur. xxij. q. iij. forte. xxv. di. qua lis. sic argumen tatur innocentius ex tra de hijs que sūt a pla. cū aph ca. et que tieio nu bere iubetur om nibus alijs nubē prohibetur. ff. de con. r. temō. cum ita. ad hō pnt dici qd solus papa pot test dispensare qd alijs sit intulatus in diuersis ec/ clefijs diuersoz epoz. nam in hoc casu videt se qd im possibilitas iuris qz qua rōne debet recipe orbines ab vno et ab alio. et stare mādato vni us et alterius cū tamen mādata il loz possēt esse o traria et ille iuras uit obedire vtz. Itē qz nemo debz ordiare clericū al teri9 dioceſij vtrē eipe sine dimissio rijs lris p quas sit absolutus a pōri. et qz nemo potest duobz vni9s fuire hāc impossibilita tem iuris sol9 pa pa potest temperare. vel facias vim in eo qd dicit maioribz. vt sol9 papa possit dispō sare de maioribz. episcopi autem d minoribz. Itēz in eo fac vim cū dis cit cū ratio postu lat. id ē si talis ē casus qd epus non pnt dispōsare. Itē nō dico eū statim priuatū prioz ec/

clasia nisi quando de licentia episcopi transit. hoc enim non pnt fieri sine dimissionis litteris. s. e. quoniam nam si sine licentia transit potest res uocari a priore. vij. q. i. non oportet. et. c. si qui vero. vel ad cautelam epus omentet ei sedam ecclesiam. vel det ei sub obitōne si poterit ob tinere dispensatōnem. et adde qd dixi. lxx. di. sanctorum.

¶ Siue. i. siue prior ecclesia fuerit monasterium siue prochia tē. nil se intronit at amoto de negocijs prioris eccle sie.

¶ Itē. non potest. s. xvi. q. i. ne pro cuiuslibet. contra. extra de fi. lijs pres. pposuit. s. vij. q. i. illud. sed plures possunt esse in cas tem ecclesia. sed tantum vnus erit prelatus.

234

siue in prochijs vel senodochijs aut eorum negocijs. Eos vero qui aui fuerint post ordinatōne huius ma gne r vniuersalis sinodi agere que phibita sunt statuit sancta sinod9 cadere a suo pprio gradu. Sed aliud est transſerri atqz aliud ppria te meritate transſerri. illud apostolica auctoritate fieri licet. hoc vero om nibus modis prohibetur. ¶ Sicut aut duabo ecclijs vnus prepmi non debz. ita nec vna ecclia inter plures diuidi valet. ¶ Vnde in remēſi cō cilio legitur. **Vna ecclesia duobus sacerdotibus diuidi non potest.**

¶ Sicut in vnaquaqz ecclia vn9 pſbiter debet esse. ita ipa que sponsa vel vxor eius dicitur non potest diuidi inter plures pſbiteros. sed vnū tantūmodo habebit sacer dotem qui eam caste et sinceriter re gat. Vnde interdiximus vt nullus psumat eccliam inter duos presbiteros vel plures diuidere. qz ecclia xpi vxor et sponsa debet esse nō scortum sicut papa calixtus testatur.

¶ Conducijs etiam presbiter ecclia omitti non debet. ¶ Vnde in nocentius. ij. **Conducijs pſbiter ecclie non committantur.**

¶ Recipimus etiā ne oducijs presbiteris ecclie cōmittant. sed vnaqueqz ecclesia cui facultas sup petit ppriū habeat sacerdotē. **III**

¶ Quod autem clerici seculari negotiorum procuratores esse non valeant. auctoritate carthaginensis concilij pmi probatur. in quo nicolaus papa custilianis dixit.

Qui clero annexi sunt seculariū pos sessionū procuratores nō fiant. Redo placere suggestionē me

¶ Diuidere. ita qd vna maneat. sed si est ecclesia vel pſbenda habundans bñ pte epus de ea facere plures pſbendas vel ecclias. dum tñ ecclie non sint sub eadē limitatōne. vt. xvi. q. i. plures. sicut de vna prouincia sunt plures. vt. x. di. lex. impator. et. ci. di. puenit. et de duabus ecclijs sit vna. vt extra de excels. prela. sicut. e contra de vna due. vt eſt de ec. edifi. ad aubiētiā. Johannes.

am sanctitati vestre et displicere vobis. vt qui seruiunt deo et annexi fuerint clero ad actiones seu ammuni strationes vel ad procuratōnes do moz accedant grānus epus dixit. aploz statuta sunt que dicūt. nemo militās deo implicat se negocijs se cularibz. pmdē autē clerici sint sine actōnibus domoz aut actores sine officio clericorum. vniuersi dixerūt hoc obſeruemus. ¶ Itē ex ocilio car thaginensi. iij. **De eodem.**

¶ Lacuit vt epī pſbri diaconi vel quicūqz clerici nō sint cō ductores aut pcuratores. neqz vltro lucro turpi vel ihonesto negotio victum querāt. qz respicere debent scriptum esse. nemo militās deo im plicat se negocijs secularibz. ¶ Itē ex epla cipriam ad pſbros r diaconos r plebē furnensem. **Seculariū negotiorum procuratorem clerici non suscipiant.**

¶ Iprianus presbiteris et diaconib9 ple bi furnēſi oſtēdit b salutē. Jam pri dē in epoz ocilio statutū ē ne qd de clericis et dei ministris tutorē et curatōrē testamēto suo nominauerit. qm̄ singuli diuino sacerdotio hono rati et in clericorum ministerio con stituti non nisi altari r sacrificijs de seruire. et pēib9 atqz ordōnibus vacare debent. Scriptus ē enim. nemo militans deo implicat se negocijs se cularibus. vt possit ei placere cui se pbauit. Nō enī epī et antecessores nostri religioſe oſiderantes et salu briter puidentes censuerūt ne quis decedēs ad tutelā vel curā clericum nominaret. At si quis hoc fecisset nō offerret p eo nec sacrificiū pro dor mitōne eius celebraretur. neqz enī ante altare dei nominari merentur

¶ Quis qm̄ indigent. qz hō etiā licet mōachis. vt eſt de tōci. dilecti. Redo. ad actiones. i. causaz.

¶ Administratōnes rerum secularium. Domoz. i. in familijs laicoz. vt pcurēt laicoz familiā in victu. Aut. nō intelligas qd eis detur opes. sed illud aut ē hic commina tiū. sic ponitur. lxxvij. di. osequens. et. xl. di. disciplina.

¶ Lacuit. oductores. hōi lēz vt ipi prestent tributum et redigal. ecclia enim nō debet recipe possessiones grauatas tributis. imo si habet eas deseret. vt. x. q. ij. hoc ius. s. Item pſbuz. vel appellat illos conductores qui aliquid oducunt vt alijs carius locent. et est simile

¶ Recipimus. oductiōis. obudiciōis appella lat eos quibus p certo pēcio omittitur cura aiarum. hoc enim est iniquum. vt extra ne plati. qm̄. alias si platus aliquis ali cuius ecclie habz fecum sacerdotēz sub annuo censu non ē iniquū. et si pēgre vadit r p certo pēcio iterum aliquē oducit. pē ergo alijs condu cere opas sacēt. totis alicui9. etiā vsqz ad septēniū. extra ne plati vtz ces suas. qrelā. h nō regimē aiaz. vt eſt. e. ij. qm̄. vel die conduciōis pſbros appellari vicarios. quia per vicarios nō debet quis regē eccliaz. vt extra de cle. nō resi. qz nonnulli. **Questio. iij.**

¶ Quod au tem. hoc questio ē expedita. xv. q. ij. in summa. dicitur quis exercere se cularia negocia trib9 modis. vno modo vt aliquid ematur vt illud carius vendatur. hoc non licet. de hoc tractatur. lx. xvij. di. per totum. qm̄qz idem ē qd exercere causas seculares. et illud etiā nō licet clericis nisi p certis pſo nis. eſt de postul. c. i. qm̄qz idē est qd esse procurator rerū seculariū sicut ue administrator. nec illd licz clericis. eſt de cle. vel mo. c. lxx. r. iij. qm̄ qz idem ē qd oducere possessiones a laicis. hoc non ē interdictū eis cler

Partial text from the right margin of the adjacent page, including fragments of legal and ecclesiastical discussions.

C. loca. milites. **In** honesto. qz honesto pnt. ut xci. di. clericus. **Aprianus.** testamēto. tutelā testamētariā nō recipient clerici s; legitimam pnt si velint sed non coguntur recipere eam. hoc no. xvi. q. i. generaliter. et lxxxvi. di. puenit. **Probauit.** i. deuouit.

Pro dormio. ne. i. morte. nunt. quid g. talis ē ex cōdicatus. non sed iteo fit qz impem tens decedit. dis. cū quidam tñ b esse dicitur ad ter rores. ut extra de rap. super eo. de torneamētis. c. i.

Ollieis. i. de h. qui. vnto. tunc nō pnt vocari in ius. ff. d. in ius. w. l. i. j.

Sed die. hoc ris tñ interpolatū se sumitur xxxvi. ti. qui vult. et. ff. de cōdi. et tēmon. si quis ita. vbi di. cit. qz si alicui ta liter legatum est vt cū filiis habi tet nō requirit qz in quolibet mōmē to sit cū eis.

Sacerdotiū. id est ostitu ed. de sac. do. t. b. Seruetur. b. sunt verba ostitu ednis vsqz ad illū locum obfuarī.

Questio. iij. q. d. v. r. o. Nota qz v. i. v.

Quod vero fulgidis et clari vestibus eis ornari non liceat. in septima synodo iu betur. in qua sic statutum ē.

Corrumpatur clerici qz in vnguentis et claris vestibus et fulgis lasciuine.

Omnis iactantia et ornatura corporalis aliena ē a sacro ordi ne. eos igitur epōs et clericos qui se fulgidis et claris vestibus ornant emendari oportet. qd si in hoc pmā sermē epibimio contradantur. simi liter et eos qui vnguentis vnguntur. Qñ vero radice amaritudinis exor ta contaminatio facta ē in eccle sia catholica xpianos calūniatū he reticoz hñ qui hanc recepunt non solū imaginarias scripturas abho minati sunt. s; etiā omnē reuerētiā repulerunt. eos qui religiose ac pie viuūt offendentes. ac per hoc com pletur in eis qd scriptū ē. abhōmīa tio ē peccatori dei cultus. igitur si in uenti fuerint deridētes eos qui vili bus et religiosi vestimentis amicti sunt per epibimium corrigantur.

sacerdotū pce q ab altari sacerdo tes et ministros volunt auocare.

Itē ex eadem. **Nō** licet clericis mobilibus et secularibus rebus obligari

Mollicis et secularibus rebus Maqueisqz se obligatē nō debēt q diuinis rebus et spiritualibus obli gati sunt. nec ad terrenos et secula res actus vacare. **Itē** ex eadē.

Secularibus negociis clerici nō al ligentur.

Hia dñi ad ordmacōnez clerico rum promouentur in nullo ab am ministracōe diuina aduocētur. nec molestijs et negocijs secularibus al ligentur. nec ab altaribus et sacrifi cijs recedant. s; die et nocte celesti bus rebus et spiritualibus seruiant.

Itē ciprianus sup. **De** eodē

Sacerdotiū religiose sacratus et necessarie factum seruet a nobis simul et fratribus. ut ceteris detur bonū exemplū. ne quis sacdo tes ac ministros dei altari eius et ec clesie vacantes ad seculares mole stias deuocet. Obseruari de cetero poterit ne quis vltra hoc faciat cir capsonā cleiicoz si qd factū ē fue rit vindicatum.

Quod vero fulgidis et clari vestibus eis ornari non liceat. in septima synodo iu betur. in qua sic statutum ē.

Corrumpatur clerici qz in vnguentis et claris vestibus et fulgis lasciuine.

Omnis iactantia et ornatura corporalis aliena ē a sacro ordi ne. eos igitur epōs et clericos qui se fulgidis et claris vestibus ornant emendari oportet. qd si in hoc pmā sermē epibimio contradantur. simi liter et eos qui vnguentis vnguntur. Qñ vero radice amaritudinis exor ta contaminatio facta ē in eccle sia catholica xpianos calūniatū he reticoz hñ qui hanc recepunt non solū imaginarias scripturas abho minati sunt. s; etiā omnē reuerētiā repulerunt. eos qui religiose ac pie viuūt offendentes. ac per hoc com pletur in eis qd scriptū ē. abhōmīa tio ē peccatori dei cultus. igitur si in uenti fuerint deridētes eos qui vili bus et religiosi vestimentis amicti sunt per epibimium corrigantur.

quod legitur est de vi. et ho. cle. statum. qz non fuit vsu vtentuz ap probatum. sicut nec illud greg. vii. extra de ap. in eminenti. gregori us tamen dicit qz si cultus preciosaz vestiu. non esset in culpa hmo tui non tam manifeste exprimeret qz diues indutus purpura et bisso

Priscis enim tpiis omnis sacratus vir cū mediocri ac vili veste cōuer sabatur. Omne quippe qd nō ppter necessitatē suam sed ppter venustatē accipitur elacōnis habz calum miam quemadmodum ait magnus basilus s; neqz ex sericis texturis ve stem quis variatam induebat neqz apponebat varioz colozz ornamen ta in summitate vestimentoz. audi erat enim qz qui molibus vestiuntur in domibus reguz sunt. **Itē** ex vi. synodo **Clerici** siue in itinere ambulantes siue alibi degentes agruis

Nullus eoz qui vestibus utat. Numeratur in clero vestimē tum indecens habeat siue in ciuitate degens siue in itinere ambulās s; stolis vtatur que cōcesse sunt cleri cis. Si vero quis tale quid fecerit p vnam ebdomadam suspēdatur.

Itē zacharias papa. **Non** secu laribus vestibus s; ordini ouementibus

Episcopi clerici vtantur. presbiteri diaconi secularibus indumentis nō vtantur. nisi ut odecet tunica sacerdotali. sed neqz dū am bulauerint in ciuitate aut i via aut in plateis sine opimēto psumāt am bulare. ppter qz si in itinere tpe lon go ambulauerint. sicut enim mulier orans in ecclis nō velato capite de turpat caput suū iuxta aplicam vo cem. ita sacerdos sine opimento de turpat sacerdotiū suū. Qd si temere psumperit cōtra statuta agere. cō munione puetur donec que statuta sunt adimplere maturet. **Itē** leo ppa. **Extra** domos sine pprio or natu sacerdotes non appareant.

Sine ornatu sacerdotali extra domos sacerdotes appare nullo modo ouent. ne vt aliqui secula rium iniurias patiātur. contrarius deniqz inuentus a defnat. aut cano nice sibiaceat discipulis. **Itē** inno cētij p. ij. **Careat** bñficijs ecclia sticis qz corrigi ab epis otēnunt.

Recipimus ut tam epī qz cle rici in statu mentis in habitu corporis deo et hominibz placere stu deant. et nec in supfluitate fissure a colore vestium nec in tonsura inuē tium quoz forma et exemplū esse debent offendant aspectū sed potius

descendit ad mfe ros. sed illud non obstat qz sine car ritate erat. qz et si alias bona o para habuisset nō fuisset dñatus ppter diuicias. xxx. di. h

Oseripimus. Amis. orna tura. que fit causa voluptatis. alias fecus. vt. xl. di. p simoniam. et. c. de licie.

Epibimio. id est suspensio ni vnius septimane. ut. j. c. p. v. l. epi thimū dicitur in crepacō vel ē ge nus pene.

Sonuentis. non ppter egritu dinem sed ut me lius recoleant et ppter voluptatez qd non licet. xci. di. cantantes. et de con. di. ij. puenit.

Imagināal. in quibus imagi namur et respici mus condicōnem nostram.

Rece sitatez. id est amoditate et honestatem.

Ornamenta. id est alimtos vel aurifilium.

Nullus in itin ere. nisi fu erit iusta causa ti moris. extra d. vi. et ho. cle. clerici.

Sed stolis. i. veste talari super pelliceo vl cappa

Per vna. no ta de suspensione vnius septimane. de con. di. ij. si qd. p ebrietatem. et. v. q. ij. p. senti.

Sine ornatu secularium. videtur ergo qz qz verberat tales nō sit excommunicat9 extra de sen. ex. m audientia. sed hoc non est verum. us nota. xvij. q. iij. quisquis.

Que v.
Sum v. ro. h. q. s. r. io. d. e. r. m. m. r. a. t. u. r. . x. i. q. i. p. l. a. c. u. i. t. v. t. q. u. i. c. u. q. s. e. t. . c. . m. o. l. i. t. a. .
S quis . i. m. p. e. r. i. a. l. i. b. u. s. . a. b. i. m. p. a. t. o. r. e. n. o. n. p. t. e. t. i. c. o. g. n. i. t. i. o. p. u. b. l. i. c. o. r. u. m. i. u. d. i. c. i. o. r. u. m. . s. e. p. a. l. e. i. u. d. i. c. i. u. m. p. r. e. t. i. a. b. e. o. . x. i. q. i. p. l. a. c. u. i. t. v. t. q. u. i. c. u. q. s. .
S e. n. i. a. . i. t. e. m. e. s. t. i. n. e. o. q. u. i. e. x. c. o. m. u. n. i. c. a. t. u. s. c. e. l. e. s. t. i. a. t. . x. i. q. . i. j. . s. i. q. s. e. p. u. s. . i. t. e. m. i. n. e. o. q. u. i. t. r. a. n. s. i. t. a. b. a. l. i. a. e. c. c. i. a. m. a. u. c. t. o. r. i. t. a. t. e. p. p. a. . v. j. . q. . i. . s. i. q. u. i. s. p. r. e. s. b. r. .
S quis cuius libet . pena damni pecunie . ar. pena pecunie . riam posse infligi . ab eccia . x. i. j. . d. i. . q. u. a. n. t. . x. v. i. j. . d. i. . q. i. n. i. q. u. i. t. e. m. . x. v. i. . q. . i. . s. t. a. t. u. i. m. u. s. . r. . q. . v. i. . c. o. g. n. o. u. i. m. u. s. . r. . x. x. i. j. . q. . v. . t. e. l. i. g. u. r. i. b. u. s. .
S nec etatez . dumo sit capax . t. l. i. . u. t. d. e. c. o. n. d. i. . i. n. j. . e. o. s. . e. x. t. d. e. t. e. l. i. e. t. . p. u. e. r. o. r. u. m. . e. i. . b. a. r. t. h. o. .
S forte . f. u. s. . c. e. p. i. t. . a. d. t. e. f. e. n. t. u. m. .
S quis epi . palatio . nullus emi . epus vel presbr . sine alicuius alio . rum eporum ibit . ad impatore . v. t. x. x. i. j. . q. . v. i. j. . s. i. q. s. . e. p. i. s. c. o. p. u. s. .
S Teponz . g. . r. i. a. s. . a. g. o. . n. o. n. t. e. f. a. c. t. o. i. p. o. r. u. m. q. u. i. a. i. p. i. p. e. c. c. a. t. . s. e. d. p. p. e. n. a. q. u. a. m. e. g. o. f. u. s. t. i. n. e. o. . s. i. c. u. t. i. o. b. e. g. i. t. g. r. a. s. t. u. o. p. p. s. u. a. p. e. n. a. n. o. p. p. e. s. e. c. u. t. i. o. n. e. m. a. l. o. r. u. m. c. u. m. s. i. c. d. i. x. e. r. i. t. s. i. n. o. m. i. n. e. d. n. i. b. n. d. i. c. t. u. m. .
S . . i. .
S od iura . metu . ab i . telligenti . sequenti . videtur . e . quid sit iurare . et . quid iuramentu . que ca . i . n. s. t. i. t. u. c. i. o . i. s . i. u. r. a. m. e. n. t. i . e. t . q . s. i. t . f. o. r. m. a . i. u. r. a. m. e. n. t. i . . Iurare enim est . a . liquid teste . t. u. o .

quod eorum decet sanctitate . quod si
 moniti ab episcopis emendare noluerint
 ecclesiasticis careant beneficiis .

S ubi vero episcopus
 relinqueret vel ab officio suo
 discederet atque ad seculares
 iudicem fugere nulli liceat . **V**nde
 de i agathensi concilio legitur .

Clericus ad iudicem secularem con
 fugiens de omniione ecclesie pellatur .

D lacuit ut clericus si relicto of
 ficio suo propter districtioez ad se
 cularem iudicem fortasse confuge
 rit . et is ad quem recurrit solacium
 defensionis ei impenderit cum eodez
 de ecclesie communione pellat . **I**tem
 ex concilio antiocheno **P**resbiter vel dya
 comus ab episcopo depositus imperatorem

S quis a proprio non atear .
 episcopo depositus presbiter vel dya
 comus . aut etiam si a sinodo quilibet episcopus
 fuerit exautoratus molestiam im
 perialibus auribus inferre non presu
 mat . sed ad maiorum episcoporum sinodum sese
 ouertat . et que se putat habere iusta
 in eorum concilio alleget atque ab hijs de
 se expectet quod fuerit deprompta sen
 tentia . quod si deficiens pusillanimitate
 hoc noluerit facere sed importunus
 fuerit impatori huiusmodi nulla ve
 niam habere nec locum vilius asserti
 onis sue nec spem recipiendi gra
 dus habeat in futurum . **I**tem ex co
 ncilio carthaginensi . v .

Non defensetur ab aliquo qui episcopo iu
 dicio datur .

S quis cuiuslibet honoris clericus iudicio
 episcopo pro quocumque crimine fuerit da
 natus non liceat eum siue ab ecclesijs que
 bus presbiter siue a quolibet homine defen
 sari . interposita pena damni pecunie
 atque honoris . qua nec etatem nec se
 xum excusandum esse precipimus .
Item ex concilio arelatensi . i . i . j .
Communione priuetur qui ecclesiasti
 ce discipline regulas fugiente defen
 sare presumpserit .

S forte quis fare presumpserit
 clericorum regulam discipline
 ecclesiastice subterfugies fuerit eua
 gatus quicquam eum suscepit et illuz
 potestati suo non reconciliauerit sed ma
 gis defensare presumpserit ecclesie pri
 uetur omniione . **I**tem ex concilio
 martini . p . e .

Spe reconciliacionis
 careat qui ab episcopis daturus impera
 tori a dixerit .

S quis episcopus
 presbiter a diacono excodica
 tus in concilio iniuste se querit odema
 tus . ad maiorum episcoporum concilium reuertat
 tur . ut eorum inquisitione et iudicium

expectas si quas se iustas cas habe
 re putat illis exponat . si autem con
 temperit et importas se palacio au
 res principum inquietare voluerit h
 ad nullam veniam poterit puenire .
 neque spem future reconciliacionis ha
 bere . **I**tem g . g . ostatie auguste .

Episcoporum cause coram principibus
 examinari non debent .

S episcoporum cause michi omissoz
 apud piissimos dominos alioz patroci
 mo disponuntur . infelix ego in ista
 ecclesia quid facio . sed ut episcopi mei me de
 spiciant et extra me refugium habeant .
 ad seculares iudices omnipotenti deo
 gratias ago peccatis meis deputo . h . t . n .
 breuiter suggero quod aliquantulum ex
 pecto . et si ad me venire distulerint
 exercere in eos districtione canonica
 nullomodo cessabo .

Incipit causa vicecomitum .

Discopos qui
 da iurauit fal
 su quod putabat
 verum . quo opere
 to archidiacon
 us eius iura
 uit se nunquam p
 statutz ei obedienciam . **C**opellit ar
 chidiaconus ab episcopo ad exhibendam si
 bi debitam reuerentiam . accusat episcopus
 de duplici piurio et de eo quod falsum
 iurauit . et quod archidiaconum ad perju
 randum opellit . **P**rimum querit an
 iuramentum sit prestandum an non . **S**e
 cundo si sit piurius qui iurauit falsum quod
 putauit verum . **T**ercio si licuit arc
 hidiacono denegare episcopo sueta obe
 diencia . **Q**uato si ostiterit esse illi
 citum quod iurauit archidiaconus an
 sit seruandum . **Q**uinto si ostiterit illud
 seruandum esse an episcopus sit reus piurii qui
 extra iuramentum archidiaconum su
 um ire opellit .

Quod iuramentum prestan
 dum non sit auctoritate ca
 nonice scripture probat .
 Ait enim xpistus in euangelio disci
 pulis . sit sermo vester est est . non non
 quod aut amplius est a malo est . **I**tem
 iacobus in epistola ait . ante om
 nia fratres mei nolite iurare omnino

dicere . Iuramentum
 est vel vox ipsius
 iuratis vel actus
 ipse vel ipm quod iu
 ratur . et iustitiam
 vna est propter ma
 firmitate hominis te
 facili dubitantuz
 Cu omni volumus a
 liquidis psuadere
 quod eis utile est et
 non ereditur simpli
 ci verbo promittit
 nobis iurare . ut . j .
 . e . n . o . e . s . t . e . t . c . i . t . a .
 ergo et . c . si peccet
 alia causa est propter
 prolatiam . sicut
 enim ocellum fuit
 ut hostias deo im
 molarent ne eas
 offerrent demoni
 bus . sic potius per
 missum fuit ut p
 teum iuraret quod p
 creaturas ne meia
 teret in crimen p
 colatrie . ut . j . . e . o .
 sidera . forma autem
 iuramenti alia fit
 solo sermone alia
 fit interuentu ali
 cuius sacre rei . ita
 la que solo sermo
 ne fit per tria tpa
 triplex inuenitur .
 aliter enim iurabat
 in veteri lege ali
 ter in primitiua ec
 clesia . aliter hodie
 in veteri lege iu
 rabatur viuere dms
 viuere anima mea
 hec addat michi
 teus ut . j . et iura
 bunt . in primitiua
 ecclesia testis est mi
 chi tuus . testis est
 michi conscientia s
 dico coram deo . v . t .
 . j . . e . si peccatum . h . o .
 die iuratur vere p
 teum . et sic me te
 us abiuuet . v . t . x .
 . x . v . q . v . i . t . e . p . a .
 rentela pena per
 iurij est sicut de a
 lijs mortalibus . v . t .
 . j . . e . q . e . u . l . e . t . i . t . i .
 testabilis . ut . j . . e .
 . q . v . p . u . l . i . h . u . i . c .
 aut quoniam appo
 te breuis dat . so
 lucet . quod iuramen
 tum non est prestandum
 nisi in dubijs et ne
 cessarijs cu pigri
 sint homines ad cre
 tendum ut . j . . e . i . t . a .
 et . e . si peccet est .
Est e non i
 ito fit gemmas
 tio vt referat ad
 os et ad cor . vt
 extra de iur iur . et
 si xps . et negatio
 duplex hic non in
 dicit affirmaco . z .
 licet sit ar . o . t . r . a . f . t .
 . t . e . p . h . i . g . d . u . o . b . u . s .